Gwerthusiad Opsiynau Ysgol Baladeulyn

Allwedd: **Glas - manteision** **Coch - anfanteision** **Du – sylwadau**

Gwerthusiad Opsiynau Ysgol Baladeulyn				
Ystyriaethau	**Dim newid – parhau gyda'r sefyllfa bresennol**	**Ffederaleiddio gydag ysgol gyfagos (Ysgol Talysarn)**	**Ffederaleiddio gydag ysgol arall gan ychwanegu ardal arbenigol ar gyfer plant ag anghenion dysgu ychwanegol yn Ysgol Baladeulyn**	**Cau Ysgol Baladeulyn a chynnig lle i'r dysgwyr mewn ysgol gyfagos (Ysgol Talysarn)**
Niferoedd dysgwyr a llefydd gweigion	Niferoedd isel yn parhau yn Ysgol Baladeulyn (Niferoedd Ionawr 2026: 6 dysgwr Derbyn i Blwyddyn 6 a 2 ddysgwr Meithrin). Nifer llefydd gweigion yn parhau yn uchel (49 o lefydd gweigion (89%) Derbyn i Blwyddyn 6; 54 o lefydd gweigion (87%) Meithrin – Blwyddyn 6). Rhagamcanion yr ysgol yn awgrymu y bydd niferoedd yn parhau'n isel dros y blynyddoedd nesaf.	Niferoedd isel yn parhau yn Ysgol Baladeulyn (Niferoedd Ionawr 2026: 6 dysgwr Derbyn i Blwyddyn 6 a 2 ddysgwr Meithrin). Nifer llefydd gweigion yn parhau yn uchel (49 o lefydd gweigion (89%) Derbyn i Blwyddyn 6; 54 o lefydd gweigion (87%) Meithrin – Blwyddyn 6). Rhagamcanion yr ysgol yn awgrymu y bydd niferoedd yn parhau'n isel dros y blynyddoedd nesaf. Nid oes tystiolaeth amlwg y byddai ffederaleiddio yn arwain at gynnydd mewn niferoedd.	Nid oes tystiolaeth amlwg y byddai ffederaleiddio yn arwain at gynnydd mewn niferoedd yr ysgol. Rhagwelir y byddai niferoedd isel yn parhau yn Ysgol Baladeulyn. Gan y byddai dysgwyr yr uned ADY yn parhau i gofrestru fel dysgwyr yn eu hysgol wreiddiol, ni ragwelir y byddai cynnwys ardal arbenigol ar safle ysgol yn effeithio ar y niferoedd. O ganlyniad, rhagwelir y byddai niferoedd yn parhau'n isel. (Niferoedd Ionawr 2026: 6 dysgwr Derbyn i Blwyddyn 6 a 2 ddysgwr Meithrin). Gan y byddai angen addasu'r adeilad i ddarparu lleoliad ar gyfer yr uned arbenigol, mi fyddai capasiti yr ysgol yn debygol o leihau a felly bydd llai o lefydd gweigion. Rhagamcanion yr ysgol yn awgrymu y bydd niferoedd yn parhau'n isel dros y blynyddoedd nesaf.	Mae niferoedd Ysgol Talysarn yn sefydlog gyda 81 o ddysgwyr Derbyn i Blwyddyn 6 ac 17 o ddysgwyr Meithrin ar y gofrestr (Ionawr 2026). Cyfradd llai o lefydd gweigion yn y dalgylch.
Maint dosbarthiadau ac amrediad oedran	Mae 1 ddosbarth yn Ysgol Baladeulyn (Ionawr 2026) gyda 6 dysgwr (Derbyn i Blwyddyn 6) a 2 ddysgwr Meithrin. Yn ôl rhagamcanion ni ragwelir cynnydd yn y niferoedd. Mae dosbarth Ysgol Baladeulyn felly yn debygol o barhau yn fach gyda amrediad oedran o hyd at 8 blynedd yn y dosbarth.	Mae 1 ddosbarth yn Ysgol Baladeulyn (Ionawr 2026) gyda 6 dysgwr (Derbyn i Blwyddyn 6) a 2 ddysgwr Meithrin. Yn ôl rhagamcanion ni ragwelir cynnydd yn y niferoedd. Yn ôl rhagamcanion ni ragwelir cynnydd yn y niferoedd. Nid oes tystiolaeth amlwg y byddai ffederaleiddio yn arwain at gynnydd mewn niferoedd. Mae dosbarth Ysgol Baladeulyn felly yn debygol o barhau yn fach gyda amrediad oedran o hyd at 8 blynedd yn y dosbarth.	Mae 1 ddosbarth yn Ysgol Baladeulyn (Medi 2025) gyda 6 dysgwr (Derbyn i Blwyddyn 6) a 2 ddysgwr Meithrin. Yn ôl rhagamcanion ni ragwelir cynnydd yn y niferoedd. Nid oes tystiolaeth amlwg y byddai lleoli uned ADY ar safle'r ysgol, nac ffederaleiddio yn arwain at gynnydd mewn niferoedd. Mae dosbarth Ysgol Baladeulyn felly yn debygol o barhau yn fach gyda amrediad oedran o hyd at 8 blynedd yn y dosbarth.	Dysgwyr i gael eu haddysgu mewn dosbarthiadau o faint mwy addas. Mae dysgwyr Ysgol Talysarn yn cael eu haddysgu mewn dosbarthiadau o faint mwy addas o rhwng 16 a 30 o ddysgwyr ymhob dosbarth (Medi 2025). Mae 4 dosbarth gydag oedrannau cymysg yn Ysgol Talysarn, ynghyd a dosbarth Meithrin.
Adnoddau Ariannol	Bydd Ysgol Baladeulyn yn derbyn dyraniad gwarchodaeth lleiafswm staffio o £74,446 gan yr Awdurdod yn 2026-27 i sicrhau lefelau staffio priodol. Mae rhagolygon niferoedd yn awgrymu y bydd yr angen am ddyraniad gwarchodaeth sylweddol yn parhau.	Bydd Ysgol Baladeulyn yn derbyn dyraniad gwarchodaeth lleiafswm staffio o £74,446 gan yr Awdurdod yn 2026-27 i sicrhau lefelau staffio priodol. Mae rhagolygon niferoedd yn awgrymu y bydd yr angen am ddyraniad gwarchodaeth sylweddol yn parhau.	Byddai costau cludiant ynghlwm â lleoli Uned ADY yn Ysgol Baladeulyn. Rhagwelir cost cyfalaf sylweddol i addasu'r adeilad. Byddai angen ffynhonnell ariannol (refeniw) ychwanegol i ariannu'r Uned ADY.	Tynnu ysgol o'r rhwyd gwarchodaeth lleiafswm staffio a dim angen am ddyraniad gwarchodaeth yn yr ysgol amgen. Bydd cost fesul dysgwr yn agosach at y cyfartaledd sirol. Mae'n debygol o arwain at gynnydd yng nghostau cludiant i'r Awdurdod.

	Bydd cyfartaledd cost y dysgwr yn parhau'n uchel (£25,123 y dysgwr) - sylweddol uwch na'r cyfartaledd sirol o £5,998.	Bydd cyfartaledd cost y dysgwr yn parhau'n uchel (£25,123 y dysgwr) - sylweddol uwch na'r cyfartaledd sirol o £5,998. Cyfle i wneud arbedion drwy rannu adnoddau a chyflogi staff ar draws y ffederasiwn wrth benodi yn y dyfodol.	Bydd Ysgol Baladeulyn yn derbyn dyraniad gwarchodaeth lleiafswm staffio o £74,446 gan yr Awdurdod yn 2026-27 i sicrhau lefelau staffio priodol. Bydd cyfartaledd cost y dysgwr yn parhau'n uchel (£25,123 y dysgwr) - sylweddol uwch na'r cyfartaledd sirol o £5,998. Mae rhagolygon niferoedd yn awgrymu y bydd yr angen am ddyraniad gwarchodaeth sylweddol yn parhau. Ni ragwelir y byddai lleoli uned ADY ar safle'r ysgol na ffederaleiddio yn ymateb i'r her ariannol yma.	
Arweinyddiaeth a Staffio	Swyddi presennol Ysgol Baladeulyn yn parhau. Mae'r ysgol wedi derbyn dyraniad llai ar gyfer 2025/26 gan fod niferoedd Medi 2024 yn îs na 15 dysgwr llawn amser. Mae hyn hefyd yn berthnasol ar gyfer 2026/27, gan fod niferoedd dysgwyr ym Medi 2025 hefyd yn is na 15 dysgwr llawn amser. Mae'r dyraniad i sicrhau gallu cyflogi pennaeth a chymhorthydd. Yn sgil strwythur staffio'r ysgol mae'r Pennaeth yn gorfod dysgu mwyafrif o'r amser. Mae rhagolygon niferoedd yn awgrymu y bydd hyn yn parhau.	Cyfle i rannu arferion da rhwng y ddwy ysgol a phosibiliadau o wneud gwell defnydd o adnoddau. Mae'r ysgol wedi derbyn dyraniad llai ar gyfer 2025/26 gan fod niferoedd Medi 2024 yn îs na 15 dysgwr llawn amser. Mae hyn hefyd yn berthnasol ar gyfer 2026/27, gan fod niferoedd dysgwyr ym Medi 2025 hefyd yn is na 15 dysgwr llawn amser. Mae'r dyraniad i sicrhau gallu cyflogi pennaeth a chymhorthydd. Yn sgil strwythur staffio'r ysgol mae'r Pennaeth yn gorfod dysgu mwyafrif o'r amser. Mae rhagolygon niferoedd yn awgrymu y bydd hyn yn parhau.	Cyfle i rannu arferion da rhwng y ddwy ysgol a phosibiliadau o wneud gwell defnydd o adnoddau. Mae'r ysgol wedi derbyn dyraniad llai ar gyfer 2025/26 gan fod niferoedd Medi 2024 yn îs na 15 dysgwr llawn amser. Mae hyn hefyd yn berthnasol ar gyfer 2026/27, gan fod niferoedd dysgwyr ym Medi 2025 hefyd yn is na 15 dysgwr llawn amser. Mae'r dyraniad i sicrhau gallu cyflogi pennaeth a chymhorthydd. Yn sgil strwythur staffio'r ysgol, mae'r Pennaeth yn gorfod dysgu mwyafrif o'i amser. Mae rhagolygon niferoedd yn awgrymu y bydd hyn yn parhau. Cyfrifoldeb ychwanegol ar y pennaeth, gan y byddai'n gyfrifol am reolaeth safle'r uned.	Mae strwythur staffio Ysgol Talysarn yn sicrhau athrawon ym mhob dosbarth ac yn caniatáu amser digyswllt i'r Pennaeth. Byddai'n arwain at ddiswyddo staff yn Ysgol Baladeulyn.
Ffactorau Daearyddol	Dim newid. Ysgol o fewn pellter rhesymol i gartrefi dysgwyr y dalgylch.	Dim newid. Ysgol o fewn pellter rhesymol i gartrefi dysgwyr y dalgylch.	Dim newid i ddysgwyr Ysgol Baladeulyn. Ysgol o fewn pellter rhesymol i gartrefi dysgwyr y dalgylch Bydd angen trefnu cludiant i ddysgwyr yr Uned ADY.	Bydd angen cynnig cludiant i ddysgwr dalgylch Ysgol Baladeulyn. Bydd rhai dysgwyr yn teithio ymhellach i'r ysgol nac y maent yn bresennol. Ni fydd unrhyw ddysgwr dalgylch Baladeulyn angen teithio pellter afresymol i'r ysgol.
Y Gymuned	Cadw ysgol a'i photensial i fod yn adnodd cymunedol ym mhentref Nantlle. Mwyafrif o ddysgwyr dalgylch Ysgol Baladeulyn eisoes yn mynychu ysgolion all-dalgylch. Ansicrwydd yn parhau ynglŷn a chynaladwyedd darpariaeth addysg yn Ysgol Baladeulyn.	Posibilrwydd o gydweithio cymunedol rhwng y 2 ysgol. Cadw'r ysgol a'i photensial i fod yn adnodd cymunedol ym mhentref Nantlle. Mwyafrif o ddysgwyr dalgylch Ysgol Baladeulyn eisoes yn mynychu ysgolion all-dalgylch. Ansicrwydd yn parhau ynglŷn a chynaladwyedd darpariaeth addysg yn Ysgol Baladeulyn.	Cadw ysgol a'i photensial i fod yn adnodd cymunedol ym mhentref Nantlle. Mwyafrif o ddysgwyr dalgylch Ysgol Baladeulyn eisoes yn mynychu ysgolion all-dalgylch. Posibilrwydd o gydweithio cymunedol rhwng y ddwy ysgol. Ansicrwydd yn parhau ynglŷn a chynaladwyedd darpariaeth addysg yn Ysgol Baladeulyn.	Pentref Nantlle yn colli ysgol. Cymuned ehangach ble gall y plant a'r rhieni elwa ar greu cysylltiadau cryfach rhwng dwy gymuned cyfagos.
Yr Iaith Gymraeg	Dim newid - Dysgwyr yn parhau i dderbyn addysg cyfrwng Cymraeg.	Dim newid – Dysgwyr yn parhau i dderbyn addysg cyfrwng Cymraeg.	Dim newid – mae'r 2 ysgol yn ysgolion cyfrwng Cymraeg.	Dim newid – mae Ysgol Talysarn yn ysgol cyfrwng Cymraeg.
Sylwadau ychwanegol wedi eu cynnig gan ran-	**Cryfderau/Cyfleon:** • Iechyd a lles dysgwyr Ysgol Baladeulyn yn parhau i fod yn dda.	**Cryfderau/Cyfleon:** • Iechyd a lles dysgwyr Ysgol Baladeulyn yn parhau i fod yn dda.	**Cryfderau/Cyfleon:** • Iechyd a lles dysgwyr Ysgol Baladeulyn yn parhau i fod yn dda.	**Gwendidau:** • Dysgwyr i gael eu haddysgu mewn dosbarthiadau o faint mwy.

ddeiliaid yn ystod/dilyn PAY1 a PAY2	• Dosbarthiadau bychain yn golygu mwy o sylw i ddysgwyr unigol. • Amrediad oedran eang yn y dosbarthiadau yn cynnig cyfle i weithio gyda plant o wahanol oedrannau.	• Dosbarthiadau bychain yn golygu mwy o sylw i ddysgwyr unigol. • Amrediad oedran eang yn y dosbarthiadau yn cynnig cyfle i weithio gyda plant o wahanol oedrannau. • Cyfrannu'n gadarnhaol at les meddyliol ac emosiynol y dysgwyr.	• Dosbarthiadau bychain yn golygu mwy o sylw i ddysgwyr unigol. • Amrediad oedran eang yn y dosbarthiadau yn cynnig cyfle i weithio gyda plant o wahanol oedrannau.	• Colli'r ymagwedd gynhwysol gadarn mae Ysgol Baladeulyn yn ei gynnig i gefnogi iechyd a lles. • Effaith negyddol posib ar les y dysgwyr presennol.

Ystyriaethau	Uno ysgolion lleol er mwyn cefnogi a chynnal Ysgol Baladeulyn	Ychwanegu ardal arbenigol ar gyfer plant ag anghenion dysgu ychwanegol yn Ysgol Baladeulyn	Cynnwys uned iaith ar safle Ysgol Baladeulyn
Niferoedd dysgwyr a llefydd gweigion	Gyda ond 6 o ddysgwyr Derbyn i Blwyddyn 6, a 2 ddysgwr Meithrin yn mynychu Ysgol Baladeulyn (Ionawr 2026), rhagwelir na fyddai uno gydag ysgolion lleol yn arwain ar gynnydd yn y niferoedd ar safle Ysgol Baladeulyn. Gan na ragwelir cynnydd yn y niferoedd, rhagwelir y byddai nifer fawr o lefydd gweigion, sef lle i 49 (89%) o ddysgwyr yn parhau. Rhagamcanion yr ysgol yn awgrymu y bydd niferoedd yn parhau'n isel dros y blynyddoedd nesaf.	Gan y byddai dysgwyr yr uned ADY yn parhau i gofrestru fel dysgwyr yn eu hysgol wreiddiol, ni ragwelir y byddai cynnwys ardal arbenigol ar safle ysgol yn effeithio ar y niferoedd. O ganlyniad, rhagwelir y byddai niferoedd yn parhau'n isel. (Niferoedd Ionawr 2026: 6 dysgwr Derbyn i Blwyddyn 6 a 2 ddysgwr Meithrin). Gan y byddai angen addasu'r adeilad i ddarparu lleoliad ar gyfer uned arbenigol, mi fyddai capasiti yr ysgol yn debygol o leihau a felly bydd llai o lefydd gweigion. Rhagamcanion yr ysgol yn awgrymu y bydd niferoedd yn parhau yn isel dros y blynyddoedd nesaf.	Gan y byddai angen addasu'r adeilad er mwyn cynnig lleoliad addas i'r ganolfan iaith ar safle'r ysgol, byddai capasiti'r ysgol yn debygol o leihau a felly bydd llai o lefydd gweigion. Gan y byddai dysgwyr y ganolfan iaith yn parhau i gofrestru fel dysgwyr yn eu hysgol wreiddiol, ni ragwelir y byddai cynnwys uned iaith ar safle ysgol yn effeithio ar y niferoedd. O ganlyniad, rhagwelir y byddai niferoedd yn parhau'n isel. Rhagamcanion yr ysgol yn awgrymu y bydd niferoedd yn parhau yn isel dros y blynyddoedd nesaf.
Maint dosbarthiadau ac amrediad oedran	Mae 1 ddosbarth yn Ysgol Baladeulyn (Ionawr 2026) gyda 6 dysgwr (Derbyn i Blwyddyn 6) a 2 ddysgwr Meithrin. Gan na ragwelir y byddai'r opsiwn yma'n arwain at gynnydd yn y niferoedd, rhagwelir byddai maint dosbarthiadau ar safle Ysgol Baladeulyn yn parhau'n fach, gydag amrediad oedran eang.	Nid oes tystiolaeth amlwg y byddai lleoli uned ADY ar safle'r ysgol yn arwain at gynnydd mewn niferoedd. Rhagwelir felly y byddai niferoedd dysgwyr yr ysgol yn parhau'n isel. Mae dosbarth Ysgol Baladeulyn felly yn debygol o barhau yn fach gyda amrediad oedran o hyd at 8 blynedd yn y dosbarth.	Gan y byddai dysgwyr y ganolfan iaith yn parhau i gofrestru fel dysgwyr yn eu hysgol wreiddiol, ni ragwelir y byddai cynnwys uned iaith ar safle ysgol yn effeithio ar y niferoedd. O ganlyniad, rhagwelir y byddai niferoedd yn parhau'n isel. Mae dosbarth Ysgol Baladeulyn felly yn debygol o barhau yn fach gyda amrediad oedran o hyd at 8 blynedd yn y dosbarth.
Adnoddau Ariannol	Bydd uno ysgolion yn golygu sefydlu un ysgol aml-safle, gydag un dyraniad ar gyfer yr holl safleoedd. Rhagwelir y byddai safle Baladeulyn yn parhau i dderbyn swm ychwanegol i'r dyraniad craidd trwy'r polisi gwarchodaeth lleiafswm staffio gan y byddai niferoedd dysgwyr Ysgol Baladeulyn yn parhau i fod yn isel.	Byddai costau cludiant ynghlwm â lleoli Uned ADY yn Ysgol Baladeulyn. Rhagwelir cost cyfalaf sylweddol i addasu'r adeilad. Byddai angen ffynhonnell ariannol (refeniw) ychwanegol i ariannu'r Uned ADY. Bydd Ysgol Baladeulyn yn derbyn dyraniad gwarchodaeth lleiafswm staffio o £74,446 gan yr Awdurdod ar gyfer 2026-27 i sicrhau lefelau staffio priodol (seiliedig ar niferoedd Medi 2025). Bydd cyfartaledd cost y dysgwr Ysgol Baladeulyn yn parhau'n uchel (£25,123 y dysgwr) sylweddol uwch na'r cyfartaledd sirol o £5,998. Mae rhagolygon niferoedd yn awgrymu y bydd yr angen am ddyraniad gwarchodaeth sylweddol yn parhau. Ni ragwelir y byddai lleoli uned ADY ar safle'r ysgol yn ymateb i'r her ariannol yma.	Byddai costau cludiant ynghlwm â lleoli Uned Iaith yn Ysgol Baladeulyn. Rhagwelir cost cyfalaf sylweddol i addasu'r adeilad. Byddai angen ffynhonnell ariannol (refeniw) ychwanegol i ariannu'r uned iaith. Bydd Ysgol Baladeulyn yn derbyn dyraniad gwarchodaeth lleiafswm staffio o £74,446 gan yr Awdurdod ar gyfer 2026-27 i sicrhau lefelau staffio priodol (seiliedig ar niferoedd Medi 2025). Bydd cyfartaledd cost y dysgwr Ysgol Baladeulyn yn parhau'n uchel (£25,123 y dysgwr) sylweddol uwch na'r cyfartaledd sirol o £5,998. Mae rhagolygon niferoedd yn awgrymu y bydd yr angen am ddyraniad gwarchodaeth sylweddol yn parhau. Ni ragwelir y byddai lleoli Uned Iaith ar safle'r ysgol yn ymateb i'r her ariannol yma.
Arweinyddiaeth a Staffio	Byddai yna resymoli arweinyddiaeth yn yr opsiwn yma, ond gan na fydd yna effaith ar niferoedd dysgwyr y safleoedd, byddai strwythur staffio	Swyddi presennol Ysgol Baladeulyn yn parhau.	Swyddi presennol Ysgol Baladeulyn yn parhau.

	presennol Ysgol Baladeulyn yn parhau, gyda pennaeth safle (yn hytrach na phennaeth) a chymhorthydd.	Mae'r ysgol wedi derbyn dyraniad llai ar gyfer 2025/26 gan fod niferoedd Medi 2024 yn îs na 15 dysgwr llawn amser. Bydd hyn hefyd yn berthnasol ar gyfer 2026/27, gan fod niferoedd dysgwyr ym Medi 2025 hefyd yn is na 15 dysgwr llawn amser. Mae'r dyraniad i sicrhau gallu cyflogi pennaeth a chymhorthydd. Mae rhagolygon niferoedd yn awgrymu y bydd hyn yn parhau. Yn sgil strwythur staffio'r ysgol, mae'r Pennaeth yn gorfod dysgu mwyafrif o'r amser. Cyfrifoldeb ychwanegol ar y pennaeth, gan y byddai'n gyfrifol am reolaeth safle'r uned.	Mae'r ysgol wedi derbyn dyraniad llai ar gyfer 2025/26 gan fod niferoedd Medi 2024 yn îs na 15 dysgwr llawn amser. Bydd hyn hefyd yn berthnasol ar gyfer 2026/27, gan fod niferoedd dysgwyr ym Medi 2025 hefyd yn is na 15 dysgwr llawn amser. Mae'r dyraniad i sicrhau gallu cyflogi pennaeth a chymhorthydd. Mae'r rhagolygon niferoedd yn awgrymu y bydd hyn yn parhau. Yn sgil strwythur staffio'r ysgol, mae'r Pennaeth yn gorfod dysgu mwyafrif o'r amser. Cyfrifoldeb ychwanegol ar y pennaeth, gan y byddai'n gyfrifol am reolaeth safle'r uned.
Ffactorau Daearyddol	Safle ysgol o fewn pellter rhesymol i gartrefi dysgwyr y dalgylch. Yn ddibynnol ar strwythur yr ysgol newydd mae posibilrwydd y bydd angen trefnu cludiant rhwng safleoedd ysgolion.	Dim newid i ddysgwyr Ysgol Baladeulyn. Ysgol o fewn pellter rhesymol i gartrefi dysgwyr y dalgylch. Bydd angen trefnu cludiant i ddysgwyr yr Uned ADY.	Dim newid i ddysgwyr Ysgol Baladeulyn. Ysgol o fewn pellter rhesymol i gartrefi dysgwyr y dalgylch. Bydd angen trefnu cludiant i ddysgwyr yr Uned Iaith.
Y Gymuned	Cadw safle ysgol a'i photensial i fod yn adnodd cymunedol ym mhentref Nantlle. Cymuned ehangach ble gall y dysgwyr a'r rhieni elwa ar greu cysylltiadau cryfach rhwng cymuned Dyffryn Nantlle. Ansicrwydd yn parhau ynglŷn a chynaladwyedd darpariaeth addysg ar safle Ysgol Baladeulyn.	Cadw ysgol a'i photensial i fod yn adnodd cymunedol yn Nantlle. Mwyafrif o ddysgwyr dalgylch Ysgol Baladeulyn eisoes yn mynychu ysgolion all-dalgylch. Ansicrwydd yn parhau ynglŷn a chynaladwyedd darpariaeth addysg yn Ysgol Baladeulyn.	Cadw ysgol a'i photensial i fod yn adnodd cymunedol yn mhentref Nantlle. Mwyafrif o ddysgwyr dalgylch Ysgol Baladeulyn eisoes yn mynychu ysgolion all-dalgylch. Ansicrwydd yn parhau ynglŷn a chynaladwyedd darpariaeth addysg yn Ysgol Baladeulyn.
Yr Iaith Gymraeg	Dim newid - dysgwyr yn parhau i dderbyn addysg cyfrwng Cymraeg.	Dim newid - dysgwyr yn parhau i dderbyn addysg cyfrwng Cymraeg.	Dim newid – dysgwyr yn parhau i dderbyn addysg cyfrwng Cymraeg.
Sylwadau ychwanegol wedi eu cynnig gan ran-ddeiliaid yn ystod/dilyn PAY1 a PAY2	**Cryfderau/Cyfleon:** • Iechyd a lles dysgwyr Ysgol Baladeulyn yn parhau i fod yn dda. • Dosbarthiadau bychain yn golygu mwy o sylw i ddysgwyr unigol. • Amrediad oedran eang yn y dosbarthiadau yn cynnig cyfle i weithio gyda plant o wahanol oedrannau. • Cyfle i sefydlogi niferoedd dysgwyr, cynyddu cyllid, a lleihau costau gweithredu. • Ysgol Baladeulyn yn parhau i ddarparu addysg cyfrwng Cymraeg o ansawdd uchel i bob myfyriwr. • Creu sefydliad cyfunol a all weithredu'n fwy effeithlon - cyfuno adnoddau'r ysgolion, megis staff, cyfleusterau a deunyddiau addysgu, gan gynnal y ffocws ar gyfrwng y Gymraeg. • Caniatáu cydgrynhoi swyddogaethau gweinyddol, megis rolau arweinyddiaeth, cyllid, AD a gwasanaethau TG, gan leihau costau gorbenion. • Byddai'r ysgol gyfunol yn elwa o arbedion maint. • Cyfle i rannu adnoddau megis staff, deunyddiau addysgol, cyfleusterau chwaraeon a rhaglenni allgyrsiol. • Cyfle i Ysgol Baladeulyn ehangu ei chwricwlwm a'i gweithgareddau allgyrsiol. • Cyfle i ddatblygu rhaglenni a chefnogaeth arbenigol i fyfyrwyr ag anghenion dysgu ychwanegol, gan sicrhau bod pob plentyn yn cael ei gynnwys yn y profiad addysgol. • Cyfle i ddenu mwy o gyllideb gan Llywodraeth Cymru a'r Awdurdod Lleol – gall arwain at incwm mwy sefydlog, a chaniatáu i'r ysgol gynllunio'n well ar gyfer anghenion y dyfodol. • Cyfle i helpu i leihau dyblygu gwasanaethau, e.e. gallai arwain at un tîm arweinyddiaeth a lleihau nifer y staff nad ydynt yn addysgu, gan arwain at leihad yng nghost y dysgwr. • Cyfle i wasanaethau a rennir e.e. Cludiant a chynnal a chadw fod yn fwy cost effeithiol yn sgil eu canoli.	**Cryfderau/Cyfleon:** • Iechyd a lles dysgwyr Ysgol Baladeulyn yn parhau i fod yn dda. • Dosbarthiadau bychain yn Ysgol Baladeulyn yn golygu mwy o sylw i ddysgwyr unigol. • Amrediad oedran eang yn y dosbarthiadau yn cynnig cyfle i weithio gyda plant o wahanol oedrannau. • Cyfrannu'n gadarnhaol at les meddyliol ac emosiynol y dysgwyr. • Cyd-fynd â'r gydnabyddiaeth gynyddol o bwysigrwydd addysg gynhwysol a chefnogaeth i blant ag anghenion dysgu amrywiol. • Ni fydd angen i deuluoedd deithio pellteroedd hir mwyach am gymorth arbenigol, gan y bydd ganddynt fynediad at ateb lleol, Cymraeg ar gyfer anghenion addysgol arbennig eu plant. • Caniatáu i blant ag ADY dderbyn addysg unigol. • Helpu i feithrin ymdeimlad o gynhwysiant, a sicrhau bod plant ag ADY yn cael eu hintegreiddio i gymuned ehangach yr ysgol. • Sicrhau fod plant ag ADY yn cael mynediad at addysg yn eu hiaith gyntaf, gan gadw eu treftadaeth ddiwylliannol.	**Cryfderau/Cyfleon:** • Iechyd a lles dysgwyr Ysgol Baladeulyn yn parhau i fod yn dda. • Dosbarthiadau bychain yn golygu mwy o sylw i ddysgwyr unigol. • Amrediad oedran eang yn y dosbarthiadau yn cynnig cyfle i weithio gyda plant o wahanol oedrannau.

	• Cyfle i gael mynediad at gyllid ychwanegol o amrywiol grantiau addysgol a diwylliannol, gan gynnwys y rhai sy'n canolbwyntio ar ddiogelu'r iaith Gymraeg, anghenion dysgu ychwanegol, ac addysg wledig. • Arwain at ddyrannu staff addysgu yn fwy effeithlon, dilyniant staff a chyfleoedd ar gyfer hyfforddiant mewn meysydd arbenigol megis ADY, datblygu'r iaith Gymraeg, a thechnoleg. • Cyfle i gynnig addysg cryfach mwy amrywiol, gydag ystod ehangach o weithgareddau allgyrsiol, gwasanaethau cymorth a rhaglenni arbenigol. • Helpu i feithrin ymdeimlad mwy o gymuned. • Gallu i gefnogi plant ag ADY yn well.		

Opsiynau Amgen Rhesymol a awgrymwyd gan Ymgynghorai

Ystyriaethau	Ail-gategoreiddio Ysgol Baladeulyn fel ysgol gynradd 'hybrid' prif-ffrwd ac ADY er mwyn cynnig darpariaeth arbenigol i'r ardal leol
Niferoedd dysgwyr a llefydd gweigion	Nid oes tystiolaeth amlwg ar hyn o bryd y byddai datblygu Ysgol Baladeulyn fel ysgol hybrid sy'n cynnig darpariaeth arbenigol yn arwain at gynnydd digonol a chynaliadwy mewn niferoedd dysgwyr cofrestredig. Niferoedd Ionawr 2026: 6 dysgwr Derbyn – Blwyddyn 6 ac 2 dysgwr Meithrin. Gan y byddai angen addasu'r adeilad i ddarparu lleoliad ar gyfer uned arbenigol, mi fyddai capasiti yr ysgol yn debygol o leihau a felly bydd llai o lefydd gweigion. Rhagamcanion yr ysgol yn awgrymu y bydd niferoedd yn parhau yn isel dros y blynyddoedd nesaf.
Maint dosbarthiadau ac amrediad oedran	Nid oes tystiolaeth amlwg y byddai lleoli uned ADY ar safle'r ysgol yn arwain at gynnydd mewn niferoedd. Rhagwelir felly y byddai niferoedd dysgwyr yr ysgol yn parhau'n isel. Mae dosbarth Ysgol Baladeulyn felly yn debygol o barhau yn fach gyda amrediad oedran o hyd at 8 blynedd yn y dosbarth.
Adnoddau Ariannol	Byddai costau cludiant ynghlwm â lleoli Uned ADY yn Ysgol Baladeulyn. Rhagwelir cost cyfalaf sylweddol i addasu'r adeilad. Byddai angen ffynhonnell ariannol (refeniw) ychwanegol i ariannu'r Uned ADY. Bydd Ysgol Baladeulyn yn derbyn dyraniad gwarchodaeth lleiafswm staffio o £74,446 gan yr Awdurdod yn 2026-27 i sicrhau lefelau staffio priodol (seiliedig ar niferoedd Medi 2025). Bydd cyfartaledd cost y dysgwr yn parhau'n uchel (£25,123 y dysgwr) - sylweddol uwch na'r cyfartaledd sirol o £5,998. Mae rhagolygon niferoedd yn awgrymu y bydd yr angen am ddyraniad gwarchodaeth sylweddol yn parhau. Ni ragwelir y byddai'r ddarpariaeth amgen ar safle'r ysgol yn ymateb i'r her ariannol yma.
Arweinyddiaeth a Staffio	Swyddi presennol Ysgol Baladeulyn yn parhau. Mae'r ysgol wedi derbyn dyraniad llai ar gyfer 2025/26 gan fod niferoedd Medi 2024 yn îs na 15 dysgwr llawn amser. Bydd hyn hefyd yn berthnasol ar gyfer 2026/27, gan fod niferoedd dysgwyr ym Medi 2025 hefyd yn is na 15 dysgwr llawn amser. Mae'r dyraniad i sicrhau gallu cyflogi pennaeth a chymhorthydd. Mae rhagolygon niferoedd yn awgrymu y bydd hyn yn parhau. Yn sgil strwythur staffio'r ysgol, mae'r Pennaeth yn gorfod dysgu mwyafrif o'i amser. Cyfrifoldeb ychwanegol ar y pennaeth, gan y byddai'n gyfrifol am reolaeth safle'r ddarpariaeth ADY.

Ffactorau Daearyddol	Dim newid i ddysgwyr Ysgol Baladeulyn. Ysgol o fewn pellter rhesymol i gartrefi dysgwyr y dalgylch. O bosib bydd costau cludiant uwch, er mwyn trefnu cludiant i ddysgwyr ADY.
Y Gymuned	Cadw ysgol a'i photensial i fod yn adnodd cymunedol yn Nantlle. Mwyafrif o ddysgwyr dalgylch Ysgol Baladeulyn eisoes yn mynychu ysgolion all-dalgylch. Ansicrwydd yn parhau ynglŷn a chynaladwyedd darpariaeth addysg yn Ysgol Baladeulyn.
Yr Iaith Gymraeg	Dim newid - dysgwyr yn parhau i dderbyn addysg cyfrwng Cymraeg.